

Høringsinstansene

Høring - Forskrift om endring i forskrift av 20. mai 2009 nr. 544 om maskiner

Arbeidstilsynet sender med dette forslag til forskrift om endring i forskrift av 20. mai 2009 nr. 544 om maskiner (maskinforskriften) på høring.

Dette er en oppdatert versjon av forslaget som ble sendt på høring 9. februar 2017 med høringsfrist 23. mars 2017. Bakgrunnen for at det nå sendes et oppdatert forslag på ny høring er at Europakommisjonen har vedtatt tre delegerede rettsakter som supplerer Råds- og Parlamentsforordning (EU) 2016/1628 om krav vedrørende utslippsgrenser for og typegodkjennelse av forbrenningsmotorer til mobile ikke-veigående maskiner. Disse forordningene foreslås inntatt i vedlegg XII til maskinforskriften sammen med forordning (EU) 2016/1628.

Forøvrig er bakgrunnen for og innholdet i forslaget i stor grad det samme som tidligere.

Følgende dokumenter ligger vedlagt:

- Forslag til forskrift om endring i forskrift av 20. mai 2009 nr. 544 om maskiner
- Uoffisiell norsk oversettelse av Råds- og Parlamentsforordning (EU) 2016/1628
- Engelskspråklig versjon av kommisjonsforordning 2017/654
- Engelskspråklig versjon av kommisjonsforordning 2017/655
- Engelskspråklig versjon av kommisjonsforordning 2017/656

Andre språkversjoner av forordningene ligger tilgjengelig på <https://eur-lex.europa.eu/homepage.html>

Vi ber om at høringsinstansene inngir sine innspill innen **2. november 2018**.

Innspill kan sendes til Direktoratet for arbeidstilsynet, Postboks 4720 Torgarden, 7468 Trondheim, eller post@arbeidstilsynet.no. Vi ber om at innspill merkes med vårt saksnummer 2016/43842.

Spørsmål kan rettes til Martin Stokkan på e-post martin.stokkan@arbeidstilsynet.no.

1. Bakgrunnen for forslaget

Forslaget kommer som følge av vedtakelsen av Europaparlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2016/1628 om utslippsgrenser for forurensende luftarter og partikler for og typegodkjennelse av forbrenningsmotorer til mobile ikke-veigående maskiner. Forordningen får anvendelse på forbrenningsmotorer som er montert i eller på et bredt utvalg av maskiner, slik som gressklippere, snøfresere, snøscootere, enkelte typer vannfartøyer, anleggsmaskiner, lokomotiver mm.

Formålet med høringen er å informere om endringene i EU-regelverket og om hvordan dette er tenkt gjennomført i norsk rett, samt å gi høringsinstansene anledning til å kommentere endringsforslagene.

2. Gjeldende rett

Maskinforskriften gjennomfører Europaparlamentets og Rådets direktiv 2006/42/EF om maskiner (maskindirektivet) i norsk rett, og gjelder ved konstruksjon, bygging og omsetning av maskiner med tilhørende komponenter og utstyr, jf. forskriften § 1. Forskriften er i all hovedsak bygget opp med funksjonskrav og retter seg mot produsenter, importører, leverandører og forhandlere av maskiner. Formålet med forskriften er å sikre at maskiner og sikkerhetskomponenter konstrueres slik at de i minst mulig grad utgjør en risiko for uheldige belastninger eller skade på liv og helse. Forskriften kapittel 2 stiller krav til vern mot skade på liv og helse ved konstruksjon og bygging, samt prosedyrer for samsvarsvurdering og krav til merking av maskiner.

Maskinforskriftens vedlegg XII Miljøkrav til forbrenningsmotorer gjennomfører direktiv 97/86/EF med senere endringsdirektiver. Vedlegget angir grenseverdier for utslipp av forurensende gasser og partikler samt krav om typegodkjenning og merking av motorer som omfattes av direktivet.

3. Implementeringen av Europaparlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 2016/1628

Forordning (EU) nr. 2016/1628 erstatter direktiv 97/68/EF med endringsdirektiver.

Forordningen endrer i tillegg forordning (EU) 1024/2012 (IMI-regulativet) og forordning (EU) 167/2013 om typegodkjenning av jord- og skogbrukstraktorer.

Forordningen ble vedtatt 14. september 2016, og trådte i kraft i EU 1. januar 2017, med unntak av artikkel 61 som kom til anvendelse fra 6. oktober 2016. Forordningen er foreløpig ikke tatt inn i EØS-avtalen, men vil trolig tas inn i løpet av desember 2018.

Forordningen viderefører tidligere krav, men fastsetter samtidig nye og strengere krav til utslipp grunnet behov for å justere utslippsgrensene i tråd med teknologiske fremskritt for motorproduksjon, samt nå politiske mål om luftkvalitet. De nye kravene fremgår av forordningens bilag II og omtales som «Trinn V-emisjonsgrenser».

I forordningen er det nedfelt administrative og tekniske krav til EU- typegodkjenning. En endring fra tidligere direktiv er at forordningen kun nedsetter grunnleggende regler og prinsipper for typegodkjenning. Kommisjonen er samtidig gitt delegert myndighet til å vedta rettsakter og gjennomføringsakter for mer tekniske detaljer i prosessene hva gjelder både typegodkjenning og markedsovervåkning. Kommisjonen har vedtatt tre slike rettsakter og disse er omtalt lenger ned i dette brevet.

Det legges til rette for utveksling av data og opplysninger mellom nasjonale myndigheter og mellom nasjonale myndigheter og Kommisjonen i forbindelse med EU-typegodkjenninger. De nye forenklede administrative prosedyrene skal bidra til å forbedre håndhevelsen av regelverket, herunder styrkede regler for markedsovervåkning.

Nytt i forordningen er at det nedsettes krav for maskinprodusenter av mobile ikke-veigående maskiner som skal sikre at motorenes prestasjoner hva gjelder utslipp av gass og partikler, blir opprettholdt ved monteringen av motorer i maskiner.

Forordningen utvider også anvendelsesområdet fra tidligere direktiv ved at også motorer til en del skogs- og landbruksmaskiner nå omfattes.

Forordningen artikkel 57 stiller krav til nasjonale myndigheter om å fastsette sanksjonsregler for overtredelser av forordningen eller rettsakter vedtatt i henhold til forordningen. Dersom forordningen blir inntatt som vedlegg til maskinforskriften, vil Arbeidstilsynet ha hjemmel i gjeldende bestemmelse i arbeidsmiljøloven § 18-10 til å ilegge overtredelsesgebyr for de overtredelser som er nevnt i artikkel 57 nr. 2.

Europakommisjonen har etter vedtagelsen av forordning (EU) nr. 2016/1628, og i medhold av denne, vedtatt følgende tre utfyllende forordninger:

- Delegert kommisjonsforordning (EU) 2017/654 som stiller tekniske krav til testmetoder og prosedyrer for typegodkjenning av motorer,
- Delegert kommisjonsforordning (EU) 2017/655 som stiller krav til utvelgelse, testprosedyrer og rapportering knyttet til overvåkning av utslipp fra motorer som er tatt i bruk
- Delegert kommisjonsforordning (EU) 2017/656 som stiller administrative krav om dokumentasjon og merking av motorer mv.

Kommisjonsforordningene er allerede innlemmet i EØS-avtalen men vil tidligst trå i kraft fra den dag Råds- og Parlamentsforordning (EU) 2016/1628 trår i kraft som en del av EØS-avtalen. Kommisjonen har i ettertid av vedtagelsen av de ovennevnte kommisjonsforordningene vedtatt ytterligere tre forordninger ((EU) 2018/987, (EU) 2018/988 og (EU) 2018/989) som går ut på små rettinger og endringer i de opprinnelige kommisjonsforordningene. Disse er foreløpig ikke inntatt i EØS-avtalen.

Direktoratet for arbeidstilsynet foreslår å gjennomføre de ovennevnte rettsaktene ved å oppheve dagens maskinforskrift vedlegg XII og innta et nytt vedlegg XII som bestemmer at forordning (EU) nr. 2016/1628 med de delegerte kommisjonsforordningene (EU) 2017/654, (EU) 2017/655 og (EU) 2017/656) gjøres til norsk forskrift.

4. Redaksjonelle endringer

I maskinforskriften § 1 nr. 3 og § 8 tredje ledd benyttes begrepet «flyttbare maskiner» som betegnelse på den typen maskiner som er omfattet av tidligere direktiv, og nå av forordningen. For å sikre en uniform begrepsbruk på tvers av regelsettene, foreslås det å endre ordlyden i forskriften slik at begrepet «flyttbare maskiner» endres til «mobile ikke-veigående maskiner». Endringene er av redaksjonell art.

5. Administrative og økonomiske konsekvenser ved implementering av forordningen

For Norges del vil en implementering av forordningene i korthet innebære at man forplikter seg til å oppfylle kravene i forordningen artikkel 5.

Artikkel 5 nr. 1-5 stiller krav om å (1) utpeke godkjennende myndigheter og markedsovervåkingsmyndigheter i overensstemmelse med forordningen, (2) underrette Kommisjonen [ESA] om opprettelsen og utpekingen av myndighetene som nevnt i nr. 2, (3) kun tillate at nærmere bestemte motorer og mobile ikke-veigående maskiner settes i omsetning, (4) ikke forby, begrense eller hindre at nærmere bestemte motorer settes i omsetning, og (5) tilrettelegge for og gjennomføre markedsovervåkning og kontroll av motorer på markedet i overensstemmelse med kapittel III i forordning (EF) nr. 765/2008 om akkrediterings- og markedstilsynskrav i forbindelse med markedsføring av produkter. Forordning (EF) nr. 765/2008, som er en del av EUs varepakke, ble inntatt i EØS-avtalen vedlegg II kapittel XIX ved EØS-komiteens vedtak av 13. juli 2012.

Nærmere krav til markedsovervåkingsmyndighetene fremgår av artikkel 7, som stiller krav om at det i passende omfang og på grunnlag av passende stikkprøver skal foretas dokumentkontroll og eventuelt fysisk kontroll og laboratoriekontroll av motorer.

I tillegg vil Norge forplikte seg til å rapportere til Kommisjonen [ESA] om nærmere bestemte forhold som nevnt i bl.a. artikkel 50, 51, 57 og 59.

Norge er allerede gjennom implementeringen av Europaparlamentets og Rådets direktiv 97/68/EF og Forordning (EF) nr. 765/2008 i stor grad forpliktet til å håndheve slike forpliktelser som er nevnt ovenfor. Implementeringen av forordningen antas derfor ikke å føre til store administrative konsekvenser for Norge, ut over ordinært regelverksarbeid.

I Norge er det forholdsvis få store og internasjonale maskinprodusenter. Implementeringen og forskriftsendringen anses dermed ikke å føre til store konsekvenser for norske aktører.

6. Høringsfrist

Høringsfristen er i medhold av utredningsinstruksen pkt. 3-3 siste avsnitt satt til 3 uker. Vi ber om at høringsinstansene inngir innspill til høringen innen **2. november 2018**. Innspill kan sendes til Direktoratet for arbeidstilsynet, Postboks 4720 Torgarden, 7468 Trondheim, eller post@arbeidstilsynet.no.

Spørsmål kan rettes til Martin Stokkan på e-post martin.stokkan@arbeidstilsynet.no.

Vi ber om at vårt referansenummer 2016/43842 oppgis ved svar.

Med hilsen
Direktoratet for arbeidstilsynet

Gry Singaas
avdelingsdirektør, Lov og regelverk
(sign.)

Martin Stokkan
rådgiver, Lov og regelverk
(sign.)

Dette brevet er godkjent elektronisk i Arbeidstilsynet og har derfor ingen signatur.